

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
100/19. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2019. július 29.

A C-411/17. sz. ügyben hozott ítélet
Inter-Environnement Wallonie ASBL és Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen
ASBL kontra Conseil des ministres

A Doel 1 és a Doel 2 atomerőművek élettartamát meghosszabbító belga törvényt a megkövetelt előzetes környezeti hatásvizsgálatok elvégzése nélkül fogadták el

A villamosenergia-ellátás megszakadásának súlyos és valós veszélye esetén azonban nem kizárt a meghosszabbító törvény joghatásainak az ideiglenes fenntartása

A belga jogalkotó a 2003-as évben időbeli ütemtervet fogadott el a villamos áram atomenergia útján való előállításának a fokozatos megszüntetésére. Nem kerülhetett sor új atomerőmű építésére, és a működő erőművek 40 éves üzemelést követően fokozatosan, vagyis 2015 és 2025 között be kell(ett), hogy fejezzék a működésüket. Ennek megfelelően a Schelde folyónál (Antwerpen és a holland határ közelében) elhelyezkedő Doel 1 atomerőmű 2015. februárja közepén befejezte a villamosenergia-termelést, és a szintén ott található Doel 2 atomerőműnek is még ugyanebben az évben fel kellett hagynia e tevékenységével.

2015 júniusának végén azonban a belga jogalkotó tíz évvel meghosszabbította a Doel 1 atomerőmű általi ipari villamosenergia-termelési tevékenységet (2025. február 15-ig), és mintegy tíz évvel (2025. december 1-ig) elhalasztotta a Doel 2 erőmű általi ipari villamosenergia-termelés megszüntetését. Ezen intézkedésekhez az említett két erőmű fejlesztését érintő, 700 millió eurós munkálatok is kapcsolódtak, amelyek célja a korszerűsítés és a biztonsági szabályok tiszteletben tartásának a biztosítása.

Két belga egyesület, az Inter-Environnement Wallonie és a Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, amelyek célja a környezet és az élettér védelme, az említett törvény megsemmisítése iránti keresetet nyújtott be a Cour constitutionnelhez (alkotmánybíróság, Belgium), mivel a meghosszabbításra környezeti hatásvizsgálat és a nyilvánosság részvételét lehetővé tevő eljárás mellőzésével került sor. Az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló Espooi Egyezményre¹, a környezeti ügyekben a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről szóló Aarhusi Egyezményre,² a KHV-irányelvre³ az élőhelyvédelmi irányelvre⁴, valamint a madárvédelmi irányelvre⁵ hivatkoznak (Doel több európai természet-és madárvédelmi területtel is határos). A Cour constitutionnel (alkotmánybíróság) a Bíróságtól ezen egyezmények és irányelvek értelmezését kérte lényegében azon kérdés megválaszolása érdekében, hogy le kell-e folytatni környezeti hatásvizsgálatot az atomerőművek által megvalósított ipari villamosenergia-termelés időszakának meghosszabbítására vonatkozó törvény elfogadásához.

¹ Az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló 1991. évi egyezmény (HL 1992. C 104., 7. o.; kihirdette: a 148/1999. (X. 13.) Korm. rendelet).

² A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló 1998. évi egyezmény (HL 2005. L 124., 4. o.), jóváhagyta a 2005. február 17-i 2005/370/EK tanácsi határozat (HL 2005. L 124., 1. o.).

³ Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 26., 1. o.).

⁴ A 2013. május 13-i 2013/17/EU tanácsi irányelvvel (HL 2013. L 158., 193. o.) módosított, a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL 1992. L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.).

⁵ A legutóbb a környezetvédelem területén elfogadott egyes irányelveknek a Horvát Köztársaság csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról szóló, 2013. május 13-i 2013/17/EU tanácsi irányelvvel (HL 2013. L 158., 193. o.) módosított, a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2010. L 20., 7. o.).

A Bíróság a mai napon hozott ítéletében először is megállapítja, hogy a Doel 1 és Doel 2 erőműveket érintő fejlesztési munkálatok, amelyek célja ezen erőművek korszerűsítése, és a jelenlegi biztonsági normák tiszteletben tartásának a biztosítása, fizikailag érintik az adott területeket. Ezenfelül bár igaz, hogy e munkálatokat nem a 2015. június 28-i törvény említi, hanem egy 2015. november 30-i megállapodás, amely a belga állam és az Electrabel nevű társaság között jött létre, mely utóbbi az atomerőművek tulajdonosa és kezelője, az említett munkálatok szorosan kapcsolódnak a belga jogalkotó által elfogadott intézkedésekhez. A Bíróság többek között úgy véli, hogy a belga jogalkotó szükségszerűen ismerte az ipari villamosenergia-termelés tartamának meghosszabbításával járó munkálatok és beruházások jellegét, valamint műszaki és pénzügyi kivitelezhetőségét. A Bíróság álláspontja szerint ezen intézkedések és az azokhoz elválaszthatatlanul kapcsolódó korszerűsítési munkálatok ezért együttesen a KHV-irányelv értelmében egyetlen „projektet” alkotnak, ami a Cour constitutionnelle (alkotmánybíróság) által elvégzendő ténybeli értékelés tárgyát képezi.

Ezenfelül a környezetre gyakorolt jelentős hatások kockázatát illetően **a Bíróság megállapítja, hogy e projektet olyannak kell tekinteni, amely a környezetre gyakorolt hatásokat érintő kockázatok tekintetében hasonló jelentőségű, mint az említett erőművek eredeti üzembe helyezése. Következésképpen az ilyen projektet kötelezően a KHV-irányelvben előírt környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni.** Ezenkívül mivel a Doel 1 és a Doel 2 erőmű a belga és a holland határ közelében helyezkedik el, az ilyen projekt tekintetében az említett irányelvben előírt, a határokon áterjedő hatásokra vonatkozó vizsgálati eljárást is el kell végezni. E vizsgálatot a szóban forgó erőművek élettartamát meghosszabbító törvény elfogadása előtt kell elvégezni, függetlenül attól, hogy az egyik erőmű esetében az újraindításához szükséges közigazgatási engedély elfogadása szükséges.

Ezenfelül a KHV-irányelv az ilyen projektnek a környezeti hatásvizsgálat alóli mentesítését csak abban az esetben teszi lehetővé, ha a tagállam bizonyítja, hogy a villamosenergia-ellátás biztonságát érintő veszély észszerűen valószínű, és e projekt sürgős jellegű, ami alapján igazolható az ilyen vizsgálat elmaradása, feltéve, hogy tiszteletben tartják az említett irányelvben előírt kötelezettségeket⁶, ami úgy tűnik, hogy a jelen ügyben nem teljesült.

A KHV-irányelvet továbbá úgy kell értelmezni, hogy a szóban forgókhöz hasonló intézkedések a korszerűsítési munkálatokkal és az aktuális biztonsági szabályoknak való megfelelést biztosító munkálatokkal együtt projektnek minősülnek, amelyek az érintett védett területekre gyakorolt hatásaira vonatkozóan megfelelő vizsgálatot kell végezni. Ha e vizsgálat eredménye kedvezőtlen, és nem áll rendelkezésre alternatív megoldás, ezen irányelv az ilyen projekt végrehajtását csak abban az esetben teszi lehetővé, ha ezt a tagállam villamosenergia-ellátását érintő biztonság folytonos biztosításának a szükségessége igazolja. Ha a projekt olyan területet érinthet, amely elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust foglal magában vagy veszélyeztetett faj élőhelyéül szolgál, kizárólag az érintett tagállam villamosenergia-ellátásának a megszakadásával fenyegető, valós és súlyos veszély elhárításának a szükségessége képezhet olyan közbiztonsággal kapcsolatos okot, amely a projekt végrehajtását igazolhatja, aminek teljesülését a Cour constitutionnelle-nek (alkotmánybíróság) kell vizsgálnia.

A belga Cour constitutionnelle (alkotmánybíróság) arra vonatkozó lehetőségét illetően, hogy a KHV-irányelvben és az élőhelyvédelmi irányelvben előírt hatásvizsgálati kötelezettségek megsértésével elfogadott törvény joghatásainak a fenntartása mellett döntsön, a Bíróság először is megállapítja, hogy az uniós joggal nem ellentétes az, hogy az e hatások vizsgálatát szabályossá tételként a projekt végrehajtása során, vagy akár annak végrehajtást követően elvégezzék, azzal a kettős feltétellel, hogy egyfelől a szabályossá tételt megengedő nemzeti jogszabályok nem biztosítanak alkalmat az érdekeltek számára arra, hogy megkerüljék az uniós jog szabályait, vagy kivonják magukat az alkalmazásuk alól, és másfelől, hogy a szabályossá tétel címén elvégzett hatásvizsgálat nemcsak e projekt környezetre gyakorolt jövőbeli hatásaira terjed ki, hanem a végrehajtása óta jelentkezett környezeti hatásokat is figyelembe veszi.

---

⁶ A KHV-irányelv 2. cikke (4) bekezdése második albekezdésének a)-c) pontja.

A Bíróság továbbá megállapítja, hogy a nemzeti bíróság, amennyiben a belső jog lehetővé teszi, kivételesen fenntarthatja az ilyen intézkedések joghatásait, ha a joghatások e fenntartását az érintett tagállam villamosenergia-ellátásának a megszakadásával fenyegető, valós és súlyos veszély elhárításának szükségességéhez kapcsolódó kényszerítő indokok igazolják, és e veszélyt más eszközökkel és alternatív megoldásokkal – többek között a belső piac keretében – nem lehetne elhárítani. A joghatások fenntartása csupán az említett jogellenesség megszüntetéséhez szigorúan szükséges időtartamra terjedhet ki.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☐ ☎ (+32) 2 2964106